

JAVASLAT

A CSMKIK OSZMM Szakképzési Munkacsoportjának MKIK részére készített munkaanyaga

A szakképzési munkacsoportban a gyakorlati életben vállalkozóként, szakképző komplexum vezetőjeként, szakképző iskola főigazgatójaként dolgozó tagok vesznek részt. Az oktatás és szakképzés számos területét képviselve – alapképzés, szakképzés, felnőttképzés, mesterképzés –, benne élve és dolgozva látják a mai oktatási rendszer buktatóit.

Tudomásul vesszük, hogy azonnali bevezetésre kerül az „előrehozott szakképzés”, de látjuk annak hátrányait is. Az előkészítetlensége folytán sokszor hirtelennek, esetleg átgondolatlanak tűnő intézkedések nem szolgálják a köz javát, hiszen a teljes szakképzési rendszer átfogó reformra szorul.

A munkacsoport ülésein a következő, legfontosabb megoldásra váró megállapítások, problémák és javaslatok hangzottak el:

- A szakképzés megújítása a tudások ötvözésével, társadalmi összefogással lehetséges. Az iskolák, a gyakorlati képzőhelyek, műhelyek, a családok, az ipar, mezőgazdaság és kereskedelem mind tényezői a megújulási folyamatnak.
- A szakképzés, a szakmunkás, a mester rangjának emelése, a tudás elismerése. („Kiművelt emberfők sokasága teszi nagygyá a nemzetet.”)
- A kamara nagy részt vállal a szakképzésben részt vevők munkájának összehangolásában, segítségével.
- A pályaaorientációban rejlő lehetőségek jobb kihasználása érdekében a kamara koordinációs szerepét erősíteni fogja. A 7–8. osztályban erőteljesebben kell foglalkozni a pályaaorientáció kérdésével. Valójában el sem szabad engedni a fiatalok kezét, még szakiskolában-középiszkolában is segíteni kell őket a nekik legjobban „fekvő” szakma, illetve szakirány megtalálásában. A szakma kiválasztása előtt a próbaidő intézményét be kell vezetni, ezt apáink és a mi korosztályunk remekül csinálta. (3 hét próbaidőt javasolunk bevezetni.)
- A kamara a gazdaság nyomására lépett a szakképzés megújítása érdekében. A gyors változásokhoz a gazdaság hozzá van szokva, de a jövőben az oktatásnak is rugalmasabbá kell válnia. Mivel az oktatásügy nehezen mozgó tankhajóhoz

hasonlítható, a nagyobb változásokat hosszú távra kell tervezni, úgy, hogy a kisebb reformokat az alap megváltoztatása nélkül be lehessen vezetni. Ez csak rugalmas jogszabályi háttér birtokában kivitelezhető, a KJT megváltoztatása nélkül nem megy.

- A szakképzés célja jól képzett, helyét megálló, rugalmas szaktudású szakemberek kibocsátása – az élethosszig tartó tanulás jegyében. Ehhez megfelelő alappal bíró alany szükséges, aki megbízhatóan tud írni, olvasni, számolni, és rendelkezik alpműveltséggel, valamint ehhez társult gondolkodásmóddal. Erre már lehet építeni a felső tagozat (és majd a szakképzés) tananyagát, aminek mennyiségét és tartalmát gondosan meg kell választani. Véleményünk szerint jelenleg nagy mennyiségű ismeretet próbál meg az iskola begyömöszölni a fiatalok fejébe, akiknek egy része sajnos nem rendelkezik az ehhez szükséges alapokkal, fogadókészséggel.
- Amíg az általános iskola nem tudja maradéktalanul teljesíteni a feladatát, addig nem sok értelme van a szakképzés „reformjának”, nem tudunk látványos eredményt felmutatni. Tehát az általános iskolai képzés reformja is elengedhetetlenül szükséges. Ha a következő tanévben beindul a megváltoztatott általános iskolai képzés, akkor is (jó esetben) 8 év kell, hogy a változás érezhető legyen.
- A kamara és a felsőoktatás közti kapcsolat létrehozása hagyományteremtő szándéka a kamarának.
- A szakképzés és szakmai vizsgáztatás teljes megújításra vár. A modulrendszer egyik előnye a rugalmassága, sajnos ez az iskolai oktatásban a KJT és a Közoktatási Törvény miatt nehezen valósítható

meg. Életszerű képzésre és vizsgáztatásra van szükség. (Nem az iskolának, az életnek tanulunk.)

- Az oktatás és szakképzés „felső gazdája” EGYETLEN minisztérium legyen. A mai tapasztalat szerint egyetlen témában 4, azaz NÉGY minisztériummal kell egyeztetni. (Sok bába közt elvész a gyerek.)
- A szakmunkás számára igen fontos a gyakorlati oktatás során megszerezhető rutin. Ehhez viszont lényegesen magasabb gyakorlati óraszám szükséges, amit nem feltétlenül az elméleti oktatás „hátrányára”, hanem a képzési idő növelésével biztosíthatunk. A gyakorlati és elméleti oktatás minőségének visszaállítása élet-halál kérdése az egyén és társadalom számára egyaránt.
- Minden szakmához ki kellene választani néhány eredményesen dolgozó képzőhelyet, az adott szakma képzési és vizsgaanyagát ők véleményezzék. A véleményezett anyagot lehetne társadalmi vitára bocsátani. A teljes folyamatra megfelelő időt szükséges biztosítani, minimum 15 munkanapot.
- A képzésbe épített szintvizsgák, részvizsgák megfelelő eredménye esetén teljesen fölösleges több napos záróvizsgát követelni. A hosszú idejű, túlbonyolított, súlyozott vizsgáztatás nem mutatja jobban, hogy milyen minőségű szakmunkás lesz a vizsgázó.

Javaslatok az oktatás és szakképzés rendszerének megváltoztatására

Az általunk javasolt, 20 évre előre tervezett, az oktatást megváltoztató reformhoz a következőket tartjuk fontosnak kidolgozni és összehangolni:

Tovább finomítani és pontosítani az OKJ-t.

Túl sok a szakma, ugyanakkor bizonyos szakmák szétválasztását is ésszerűsíteni kellene (például burkoló).

Az OKJ többszöri módosítása nem hozta meg a várt eredményt. A mostani legutolsó módosítás sem fogja igazolni a hozzá fűzött reményeket.

1. Bár a követelményszint helyénvaló, és a magasan képzett szakmunkások tudásmennyiségét hivatott mérni, ellenőrizni, mégsem megfelelő:
 - a. Ehhez a rendszerbe bekerülő tanulóknak rendelkezniük kellene legalább 3,7–4,0 általános iskolai átlaggal,
 - b. a négy matematikai alpművelet és a mértékegységek készség szintű ismeretével, és birtokában kellene lenniük az értő olvasás képességének.
2. A gyakorlati idő rövidebb, mint a hajdani 3 éves képzés esetében.
3. Az új OKJ bevezetésével semmit sem nőtt a tanulók kimeneti szintje, csak bonyolultabb lett a rendszer. Az átalakítás a kimeneti szakmai követelményeket vette alapul, a tanulók bemeneti tudásszintjére pedig nem figyelt.
4. A moduláris rendszer rendkívül jó és célravezető lenne, amennyiben valóban a projektrendszerhez hasonlóan működne. De ez nem így van a gyakorlatban.
5. A modulok tartalmának meghatározásánál figyelembe kellene venni, hogy a gyakorlatorientált szakképzésben az elméleti ismeretek elsajátítására a teljes képzési idő 30%-át lehetne előírni.
6. A záróvizsgák (még a legújabb módosítást követően is) túl hosszúak, életszerűtlenek. A pontozásos rendszer bevezetésével pedig még a korábbiaknál gyengébb képességű tanulók is megszerezhetik a bizonyítványt.
 - a. A záróvizsgát élő munkán (amely szakmánál ez lehetséges) kellene elvégezni. Az eredménybe be kellene számítani a szintvizsgák eredményeit.
 - b. A szintvizsgákat ötvözni kellene a modulkövetelményekkel, és azokból felépíteni.
 - c. Lehetne akár két vagy több szintvizsga is, amihez viszont felesleges a nagy létszámú vizsgabizottság. Elég lenne a szakoktatója és egy külső, a kamara által delegált szakember, esetleg 2 tagból álló független vizsgabizottság.
 - d. A pontrendszert egyszerűbbé, lényegre törőbbé, kevesebb elemből állóbbá kellene tenni.

- e. A záróvizsga egy elméleti és egy gyakorlati nappól álljon. Ez alól csak az legyen kivétel, ha a feladat végrehajtását ennyi idő alatt nem engedi a technológia. De ez esetben se legyen a teljes gyakorlati vizsgaidő 8 óránál hosszabb.
- f. A vizsgakövetelmények megállapításakor meg lehetne határozni a szakmunkás minősítés elérésének bizonyos szintjét. A szint alatti, de még megfelelő eredményt elért jelöltek rész-szakképesítést vagy „betanított” minősítésű bizonyítványt kaphatnának. Mindkét alacsonyabb fokú eredmény elérése után bizonyos gyakorlati idő teljesítésével – újabb vizsgával – megszerezhető lenne a szakmunkás-bizonyítvány.
- g. A szakképzés minőségi változását – szerintünk – elősegítené az iskolában a szakfelügyelői, gyakorlati szakképző helyeken pedig, a szórvány ellenőrzés rendszerének visszaállítása.
- h. A tervezett „civilizációs ismeretek” témaköreit úgy kell meghatározni, hogy alkalmas legyen a XXI. század gyors és megszaporodott változásainak követésére, alapozza meg a majdani felnőtt munkatársi, önfoglalkoztatói, vállalkozói alapkészségeit, nyújtson olyan életszemléleti felkészítést, amely alkalmassá teszi az információk kezelésére, azok prioritásainak megtalálására, tudatos, hatékony, célorientált használatára.

Fontos és célszerű lenne újragondolni és átdolgozni a 8 osztályos általános iskola képzési anyagát.

Az általános iskola tudás és ismeretanyag követelményét is újra kellene gondolni több okból is.

1. Nem szabadna elfeledni, hogy a gyerekek másképp látják a világot, másképp működnek. Az általunk, felnőttek által elképzelt követelményszint és ritmus nem illik az ő világukba.
2. Kevesebb lexikális tananyagtartalmat kellene nekik átadni, ellenben az átadott anyagot alaposabban szükséges elmélyíteni. Be kell iktatni a többszöri kötelező ismétlést.
3. Az általános iskolában is pedagógiai-pszichológiai módszereikben megújult tanároknak van szükség. Nélkülözhetetlen minden iskolában elegendő számú fejlesztőpedagógus és iskolapszichológus munkája.

4. Nem szabad „kötelezően” együtt röptetni a fácskát a fecskével vagy sólymokkal. Mind a túlhaszolt fácska, mind az erősen korlátozott fecske (súlyom) előbb-utóbb elpusztul. Minden tanuló a saját képességeinek megfelelően kellene képezni. A fiatal sajátítsón el alkalmazotti, önfoglalkoztatói, vagy vállalkozói ismereteket, képességeket, készségeket. Ennek érdekében kell a személyiséghez igazodó oktatást, fejlesztést alkalmazni.
5. Lehetővé kell tenni az általános iskolákban is a projektoktatást és a kooperatív technikák bevezetését. Szerintünk ehhez módosítani kell a KJT és Közalkalmazotti Törvény tanítókra, tanárookra vonatkozó merev részét. Engedni kellene a rugalmasan kezelhető órakeretet, és természetesen változtatni kell a tanári szemléletben is. Fel kell törni a régi beidegződéseket. Be kell vezetni az általános iskolákban a technikaórákat. Nemcsak számítástechnika és „elméleti technika” kell, amit ma oktatunk (természetesen ezek is kellenek), hanem „manuális technika”, ami azt jelenti, hogy a gyerek effektíven csinál valamit. (Fával, fémmel, textillel, bőrrel, növényekkel, állatokkal való foglalkozás.) Tudjuk, hogy ez nagy feladat, és nagy költségigényű, de úgy gondoljuk, ez a befektetés megtérül.
6. A technikaóráknak „egész naposoknak” kell lenniük, azaz ne két-két órás foglalkozások legyenek, hanem napi öt-hét órában végezzenek manuális foglalkozást. Ugyanis mire belelendülne a diák a munkába, már ki is csöngetnek az óráról. Ezért a manuális foglalkozást tömbösítve kéthetente vagy legalább havonta egyszer kellene megtartani.
7. Ne felejtjük el azt sem, hogy a mai gyerekek már otthon sem végeznek jelentősebb manuális tevékenységet (ellentétben a 30–40 évvel ezelőtti gyerekekkel). Ezért ebben is az iskola kell hogy legyen a zászlóvivő, illetve hiánypótló.
8. A pályorientáció – akár tantárgyként is – kapjon lényegesen nagyobb szerepet a 7–8. osztályban. Ezekben az évfolyamokban lehetnének az általunk javasolt szakmai kompetenciamérések is. Ez a gyerek számára a pályorientációt is segíthetné.

Eredményes lenne újragondolni, átdolgozni és összehangolni a KJT-t és a Közoktatási Törvényt a többi, oktatással kapcsolatos jogszabállyal.

Célszerűnek tartanánk a teljes oktatást és szakképzést EGYETLEN felelős minisztérium alá rendelni.

A jogszabályi változásokban biztosítani kellene, hogy

- A szakképzésben csak megfelelő végzettségű, szak tudású és képességű-képzettességű gyakorlati oktató, tanár vehessen részt (alkalmasság vizsgálattal, esetleges továbbképzések teljesítésével).
- A moduláris rendszer rendkívül jó és célravezető lenne, amennyiben valóban a projektrendszerhez hasonlóan működne, de nem így működik. Az iskolák órarendesítik a moduláris tananyagot, hiszen a KJT szigorúan köti a tanárok órabeosztásának lehetőségeit. Javasoljuk a pedagógusok munkarendjének megváltoztatását, az órakeretek felhasználhatóságának rugalmassá tételét. A KJT és a modulrendszerű szakképzésben részt vevő oktatók és tanárok jogállásának összehangolása elengedhetetlenül szükséges.

- Az eredményes szakmunkásvizsga után a szakmákban eltérően 6-12 hónapos gyakornoki munkát követően kapja meg a jelölt a szakmunkás-bizonyítványt. A gyakornoki munka ideje a képzési időbe számíton be, de kapjon munkabért a fiatal, amit a mindenkori minimálbérhez kell viszonyítani. Ez a „plusz-idő” a megfelelő rutin megszerzését nagymértékben segítené.

Munkacsoportunk arra kéri az MKIK Oktatási Igazgatóságát és Szakképzési Kollégiumát, fontolják meg javaslatainkat, hasonlítsák össze más megyék véleményével. Jelen munkacsoport tagjai remélik, hogy javaslataik megfontolásra érdemesek, és az MKIK továbbítja azokat az illetékes szervhez. Tudjuk, hogy az utóbbi 20 évben számtalan változtatást hajtottak végre a szakképzésben. Ismerjük ezek hatásait, eredményeit, melyek nem váltották valóra a hozzájuk fűzött reményeket. Úgy gondoljuk, hogy ami működőképes, azt meg kell erősíteni, ami nem vagy

rosszul működik, helyette újat kell kidolgozni. A toldozás-foldozás időszakát el kell felejtetni. Olyan hosszú távú változtatásokat javasolunk, melyek átívelnek kormányzati ciklusokat, évtizedekre határozzák meg a fejlődés irányát, ugyanakkor lehetővé teszik az élet hozta szükséges változtatások végrehajthatóságát. Nem szabadna hagyni, hogy az oktatás-szakképzés ne lehessen hosszú távon előre kiszámítható, hogy a változó kormányok mindenkori érdekeinek megfelelően módosuljon. Szeretnénk remélni, hogy végre sikerül a mai kor követelményeinek megfelelő változtatásokat végrehajtani.

További változást szeretnénk a szakképzésben és az oktatásügyben egyaránt. Javaslatainkat felelősségünk birtokában, lelkiismeretünk szerint jobbító szándékkal fogalmaztuk meg.

Összefoglalta: Szénási Róbert alelnök, munkacsoport-vezető CSMKIK OSZMM

Nemzeti Közlekedési Stratégia

A Nemzeti Közlekedési Stratégia gyakorlati alkalmazása, megvalósítása 2014-ben kezdődhet meg – mutatott rá Schváb Zoltán közlekedési helyettes államtitkár a Volán Egyesülés taggyűlésén, június 2-án. Az NFM megbízást adott a Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központnak a négy alágazati stratégiát egységesítő, összegző Nemzeti Közlekedési Stratégia elkészítésére. Meg kell jeleníteni a hazai és nemzetközi közlekedéspolitikai vasútközpontú fordulatát. A közlekedési rendszerek átszervezésének központjában is az energetikai, környezetvédelmi és fenntarthatósági

szempontoknak kell állniuk. A Közlekedés Programokban 2013-ig közel 650 milliárd forint áll rendelkezésre közlekedési és közösségi közlekedési fejlesztésekre, felújításokra. A buszközlekedésben az e-ticket bevezetése, a vasúttal közös pályaudvarok létesítése vidéki nagyvárosokban, korszerű utastájékoztatási megoldások meghonosítása. Az NFM a Volán Egyesüléssel a társaságok működését, gazdálkodását, szabályozási környezetét érintő főbb kérdések mindegyikében egyeztet, kompromisszumra törekszik.

Forrás: NFM-sajtó

EU-ajánlás a nyílt végű gépjárműlízinggel kapcsolatosan

Kedvező változást jelenthet a lízingbe vevők számára az, hogy az EU felszólította Magyarországot a nyílt végű lízing áfa-szabályainak megváltoztatására.

Az Európai Bizottság hivatalosan felszólította Magyarországot a hozzáadottérték-adóra vonatkozó jogszabályainak módosítására, azok ugyanis nem teszik lehetővé a lízingbe vevők számára adólevonás érvényesítését személygépkocsik nyílt végű lízingje esetén. A magyar jogszabályok szerint 2008. január 1-jétől a lízingbe adó által a személygépkocsi nyílt végű lízingjére terhelt áfát a lízingbe vevő nem vonhatja le, ami ellentétes az EU-szabályokkal.

Úgy gondoljuk, hogy a minden bizonnyal hamarosan bekövetkező változás kedvező hatással lehet a gépjármű-értékesítési piacra.

VW-eladási rekord az idei első öt hónapban

Az idei első öt hónapban eladási rekordot ért el a Volkswagen, első alkalommal értékesített kétfélmilliónál több VW márkájú autót – közölte a cég. Január-május között a Volkswagen 2,09 millió VW márkájú autót adott el, 12,2 százalékkal többet a 2010 azonos időszakában eladott 1,86 millió autónál. Májusban 436 400 VW autót adott el a Volkswagen, 16,1 százalékkal többet az egy évvel korábbi 376 100-nál, ami szintén rekordnak számít.

Az ázsiai-csendes óceáni térségben 18,9 százalékkal növelte VW-eladásait a Volkswagen Ebből a kínai piac, a Volkswagen legnagyobb nemzeti piaca, 714 200 autót vett fel, 15,3 százalékkal többet a tavalyinál.

Észak-Amerikában 19,7 százalékkal, 194 600-ra növelte eladásait a Volkswagen. Kelet- és Közép-Európában, a VW márka eladásai 40,2 százalékkal 71 900-ra emelkedtek. Oroszországban az eladások közel megduplázódtak, 34 400 VW autót kelt el, 99,1 százalékkal több a tavalyinál. Hazai piacon, Németországban a Volkswagen az idei első öt hónapban 248 800 VW autót adott el, 3,6 százalékkal többet, mint tavaly.

Forrás: MTI